

YÉGVIDÉK.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél „ 2 „ 50 kr. „ 2 „ 75 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beck I. papirkereskedése.

Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petítor 6 kr. Nyilttéri három hasábos petítor 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

Levél a szerkesztőhöz.

Pancsova szept 16-án 1884.

Becsés lapjában felszólalás történt egy szervezendő kaszinó ügyében. Engedje meg, hogy tapasztalásból merített nézeteimet én is előadhassam.

Mindenek előtt figyelembe veendő helyi körülményeink. Pancsova városában míg katonai uralom alatt volt, volt tiszti kaszinó, ott minden dolog vezény szóra mentén az összejövetel nem volt olyan mulatságos mint szomorú; mert ha egy tag bejött az ajtón, a kisebb rangúak mint a bábuk mind felugráltak tisztelni — én ilyen kaszinóból nem kérek.

A békebevezés után volt Pancsován, egy úgynevezett hivatalnokok kaszinója, ezen kaszinó egy pár évig vergődött, a míg saját tehetetlensége miatt önmagától össze ment, még azt sem tudjuk, hogy romjain volt e lakozás, vagy hogy temetés nélkül tiunt el.

A szerb atyafiak azóta egy párszor alakítottak szerb olvasó kört, de ők is oly annyira lelkesedtek az egyesülésért, hogy alig egy évig voltak együtt, már feloszlott a társaság, de csak azért hogy újra egyesülhessenek, miglen ezt a mulatságot is megútván, a többi nemzetiségekkel kiegyeztek, és most egyiknek sincs a dícsőségéből. Csak a német „Lese és Geselligkeitsverein“ tartotta magát erősen és hossza, mindaddig, míg a „magyarok“ (tisztességükre legyen felhozva inkább kortes tisztelet folytán) tömegesen belépve a gazdát ki nem tették a házából.

A magyar elem most tisztában maradt magával, de annyira össze tartottak, hogy az általok át vett társulat most a Trombita

vendéglő egyik teremének, az egyik sarkában tanyázik, és a régi nevet fentartja — magában azonban az egész egylet szét mállott, annyira hogy még fizetett helyisége sincs.

Igy állunk mi a társas-élettel Pancsován, de ha még is találkoznának egyének a kik a dolog élére állva befolyásukat és népszerűségüket fel használnák, bátor volnék nekik egy igen egyszerű tervet ajánlani, a mely mellett egy körbe alakulhatnánk. — Legyen ezen körnek neve „k a s z i n o“ a kaszinónak lehessen tagja, vallás és nemzetiségi, úgy rangkülömbőség tekintetbe vétele nélkül, minden tisztességes és becsületes polgár, a ki műveltebb társaságban magát feltudja találni. Az alapszabályoktól fog függeni a tagok felvétele és esetleges kizárása.

A kaszinónak célja legyen a közelebbi érintkezés és ösmerkedés, ki legyen abból zárva minden politikai kérdés, legyen a kaszinó egy tágas helyiségben, a hol a tagok a körülményekhez képest testi és lelki táplálékban részesülhessenek, minden tag tegye fel magában, hogy szórakozás végett csakis a kaszinóba fog járni, tartassanak a kaszinói helyiségben bizonyos napokon estélyek, melyre a tagok családokkal megjelenjenek a kaszinónak lehet igen sok tagja — pártolják a zenét, és ha össze jönnek az estélyeken, a fiatalabbak megkezdhetik a táncot is.

Átaljában véve, a kinek rangja van, azt ne használja fel; a kaszinónak valamennyi tagja, míg a kaszinó helyiségében tartozkodik, egyenjogú legyen. Ilyen alapon fennállhat, és alakulhat is a „k a s z i n o.“
Rehák Lukács.

S künn éj szárnyát, ha a föld lerázta

S derülten kél a régi lét:

Orczámon egy új barázda,
Szememnek égő könnyben ázta
Követi lelkem éjjelét.

Belgrádtól Nisig.

II.

Nis keleti város, melyet a berlini szerződés óta Szerbia nyugatvá akar civilizálni, a maga módja szerint. A civilizálás legelső lépése volt, mihelyt kék-vörös-fehér zászló lengett a nisi vár ormán, lerombolni a városban minden török templomot, mináretet, vallásos kutat A nagy mecsetből lett szerb székesegyház, a mohamedán szent kutakból itató, a karesu mináretnek erdejét pedig derékben kaszálta le a civilizáció bontócsákánya; alig maradt az egész városban két-három kis török kápolna, a hol pénteken elmondhassa imádságát az a pár száz szegény igazhívó, a ki nem menekülhetett el Konstantinápolyba azokkal az ezerekkel, a kik a szerb uralom beütésekor örök bucsut mondtak Nis városának. Törököt ma már csak elvéve lát az ember az utcákon; a kit lát, az is a fal mellett suhan észrevétlenül, a török asz szonyok pedig sötét feredésükbe burkolózva még félénkebb bizalmatlansággal rejtőznek a sikátorok árnyába, mint akár Kis-Ázsia bármelyik félreeső falvában. Csak a török temető a régi népes: tur-

Torontálmegye középiskolái.

A nagybecskereki főgymnasium.

Ezen tanintézetet az 1882 83-iki tanévben 309 tanuló látogatta, kik közül 179 megyei illetőségű volt; nyelvi viszonyaikat tekintve volt: 13 magyar, 157 magyar-német, 96 magyar-német-szerb, 11 magyar-német-román és 12 egyéb nyelvet beszélő; vallásfelekezetiükkel illetőleg volt: 138 r. k., 1 gör. kath., 7 helvét, 11 ágostai, 63 gör. kel. és 68 mózes vallású; előmenetel tekintetében találtatott az intézetben 262 haladó, 15 ismétlő és 12 magántanuló.

Az intézet élén áll Arányi Béla igazgató, kinek tapintatos vezetése alatt 13 tanár a rendes tantárgyak, és a hittanítók betudásával 9 tanár a melléktantárgyak előadásában buzgólkodik.

A főgymnasiumot érdeklő vagyoni kérdésekkel egy külön bizottság foglalkozik, mely esetről esetre a szükséghez képest tartja üléseit és melynek a megye közönsége által választott tagjait már az I. fejezetben elősoroltam.

Az 1882|83-iki tanévben az intézetre következő költségek fordítottak:

1. a) Tanári fizetésekre és lakpénzre a város által	frt 11780.—
b) Tanári fizetésekre a kegyes rend által	1400.—
2. Tiszteletdíj a kegyes rendtől	420.—
3. Tornaiskola fentartására	134.30
4. Természettani muzeumra	506.50
5. Természettajzi muzeumra	259.83
6. Rajzszerkekre	105.50
7. Könyvtárra	352.81
8. Nyomdai és irodai költségekre	269.14
9. Fűtés	101.65
10. Szolga, tisztogatás stb.	495.80

bános sirkövek zugó ciprusok alatt, ezíra fésűs féjfák rozmarinok között; igazhívó emberek és asszonyok nyugóhelye, a melyet ők nem fogtak elhagyni, hogy Stambulba fussanak új uralom elől.

Nis különben ma is a régi török város, ha ki is civilizálták belőle a mohamedánokat. Ha kupolás mecsetjeiből szénatárat csinált a szerb, ha mináretjeit egyenlővé tette a földdel: mégis olyan az, mintha csak Skutari kello közepébe vezették volna az embert bekötött szemmel és ott hirtelen leoldták volna a kendőt. Ugyanazok a girbe-görbe alacsony házak, érdes hullámcserép, rácsos ablakok, utvesztős sikátorok és a hamisítatlan keleti élet az utcákon. Csupán a kóbor sakálek hiányoznak a kövezetéről; ezeket kegyetlenül és vitézül irtotta ki az új földesur, nem gondolván meg, hogy azután majd nem lesz, a ki az utcákat söpörje, mert az oriensben e jámbor állatok gondoskodnak arról, hogy a házak elé kiszórt hulladékok hegyekké ne nőjjenek. Nisnek főutcait még Midhát pasa, e város egykori kormányzója építtette, szép szélesre, rendesre, akár egy-egy newyorki avenue; az irgalmatlan rossz kavicskővezet helyett itt szép dolomit-táblákkal van kirakva a föld és két oldalt akáczták gömbjei zöldülnek s itt-ott európai formájú házat is lát a szem. Mebának és karaván-szerájok mellett akad Grand Hôtel de la Ville, Hôtel Europa is, a hol minden utas könnyen ura lehetne a Dárius kincsének, ha

Szépirodalmi csarnok

Ejszaka.

Reptül az éjnek barna szárnya,
Mindent sötét borúba van;
Lélekem száll a búnak árnya
S orczámon elterül homálya,
Mint künn a köd sima tavon.

Majd csillag gyúl, ezer szövétnék
Az éjnek sátoros ivén,
De itt belül a komor éjnek,
A lelkembéli nagy sötétnek
Nem gyul ki mécs, nem süt ki fény.

És csend bortul, álom nyugalma
A földnek messze tájira,
Ám lelkem nek kélvizatarja,
S a fenekéig föl kavarja
Kétségbesésnek vihara.

És szívem közte hanykolódik,
E bús hajó kegyetlenül,
Lélekemnek árnyival vívódik,
Míg a vitorla szakad, oldik,
S elul a jármú, elmerül . . .

E helyt megemlítem, hogy az ezen gymnasium fenállásának biztosítása iránt Nagy-Beeskerek városa, valamint a megye közönsége által kiállított alapító oklevél a nm. m. kir. vallás-és közoktatásügyi minis-
teriumnak 1883. évi októberhó 12-én 30040. sz. a. kelt rendeletével lón végleg megerősítve.

Ezen alapító oklevél szerint N.-Beeske-
rek városa arra kötelez te magát, hogy a
kizárólag a főgymnasium céljaira rendelt
főgymnasiumi alapot mindaddig szaporítani
fogja, míg a költségek ezen alap jövedel-
meiből teljesen fedezhetők nem lesznek, il-
lette az alap 200000 frtot ki nem tesz;
továbbá, hogy az alap előteremtéséig a még
szükséglendő költségeket szintén a város
fogja viselni, és hogy a netán sükségessé
vándó építkezéseket is ugyanaz köteles tel-
jesíteni; végül, hogy a főgymnasiumnál
szükséges tanerőket a város kellő számban
alkalmazandja. Torontálmegye közönsége
ellenben arra kötelezte magát, hogy a fő-
gymnasium céljaira a város pénztárába éven-
ként mindaddig 3700 frtot fog befizetni, míg
a gymnasiumi alap 100000 frtot el nem ér;
világosan megjegyeztetett azonban, hogy ezen
összeg csupán addig fog kiszolgáltattatni,
míg ezen összeg a nemesi alap kamattjövél-
meiből a tőke megtámadása nélkül kikerül-

Ezen utóbbi eshetőség immár bekövet-
kezik. A megyei számvevőségnek m.
évi 2380. sz. a. kelt jelentése szerint ezen
alap összes kamattjövélmei, melyekre biz-
tosan számítani lehet, legfeljebb 2500 frtot
tesznek ki s így az eddigi javadalmazásnak
2500 frtra leendő leszállítása szükségesnek
mutatkozik, miből kitolyólag felhivatott a
főgymnasiumi bizottság, hogy az ennek foly-
tán előállandó 1200 frtnyi hiánynak mikép
leendő fedezése iránt határozatot hozzon,
határozat beérkezéig a lesz állítás fogana-
tosítása függőben tartatván.

Ugyancsak a nagy-beeskereki főgym-
nasium alap gyarapítása céljából még 1882-
ben megyszerzte foganatosítandó gyűjtés ha-
tározatátván el, van szerencsén jelenteni,
hogy e célra eddig a megye közvetítésével
539 frt 45 kr. gyűjtetett, mely a gymnasii-
ális bizottságnak meg is küldetett. Fogadják
az adakozók a nemesi ezél érdekében hozott
áldozataikért őszinte köszönetemet.

2. A nagy-kikindai gymnasium

Ezen ifjú intézetünk is, folyvást kiter-
jedtebb működés tért hódít magának nem-
zeti közművelődésünk terén. Az ide beirat-
kozott tanulók száma az 1882/83-iki tanév-
ben, melyben az intézet már 6 osztályú volt,
137-re rugott, kik 19 kivételével mindannyian
torontálmegyei illetőségűek; ezeknek több
mint fele — 67 — N.-Kikindára való. —
Nyelvi viszonyaikat tekintve volt: csak

szó szerint lehetne venni az ismeretes Zacherl-hir-
detést: „Száz aranya t egy . . . „Fülgött bazára
Nisnek már nincs, csak olyan csarsia- utczái, a
minők a konstantinápolyi bezesztán körül egész
városrészt foglalnak el. E csariák szakasztott a
stambuli vásárutak. Egyforma, alacsony házacs-
kákban, a mézarszékformán nyitott boltok szőnye-
gén, összefont lábakkal ülnek a kalmárok, fur-
farag az asztalos, hasítja a szironyt a bocskor-
készítő, fujtatja kis kohóját az ötvös; mindenik
iparágnak megvan a maga csoportja, néhol egész
utczán át nem látni mást, mint sáfrányszínű szi-
ber bocskorokat, a mint be van velök aggatva a bolt
tetőtől földig, majd pedig czifra olajbafótt kendő-
ket, ríktó szöveteket, — különben mind bécsi
munka, ép úgy mint Konstantinápolyban az ara-
nyos cipellők vagy a fezek. A keleti ipar a ma-
ga eredetiségében, változatos formáival- égő színei-
vel vékép eltűnt, mióta Nisből kiköltözött a török
lakosság. Egyedül az áttört ezüst-drót-munkák és
a pirothból hozott virágos szőnyegek adnak némi
fogalmat a szerb iparról: különben minden impotált
limlom s az utazó, a kitől otthon „keleti,“ vásár-
fiát várnak, valóban nem tudja, mivel lepje meg a
várakozó szemeket, hanemha rikoltó bagaria-illatu
bocskorral vagy Sheffieldben készült szerb késsel,
mert az ötvösmunkák és szőnyegek ára felülhaladja
minden turista-tárcza erőit-

Érdekes Nisben a török nyelv sorsa is. Alig
van felnött ember, a ki tökéletesen ne tudná. Bár

magyarul beszélő 2, magyar-német 36, ma-
gyar-német-szerb 52, magyar-német-román
19, magyar-német-szerb-román 8, egyéb 10;
vallásukat illetőleg volt 61 r. kath., 41 g.
kel., 21 mózes vallású és 4 helvét.

Az 1882/83. tanév ezen intézetre nézve
sok tekintetben emlékezetes volt:

Első sorban említendő a VI. osztály
megnyitása és ennek kapcsán két új tanári
állomásnak rendszeresítése, mi által az intézet
nagygyymnasiummá fejlesztve, — addig is,
míg az anyagi eszközök annak 8 osztályú
főgymnasiummá leendő kibővítését megenged-
dik, — sokkal inkább képes magasztos
missióját teljesíteni soknyelvű megyénk ezen
talán legvegyesebb vidékén, hol a magasabb
nemzeti műveltség közvetlen terjesztését egye-
nesen államérdekek parancsolják.

Ezen új állomások betudásával ezen
intézetnél már most 9 rendes és 1 helyet-
tes tanár, valamint 4 hitoktató működik,
kik Domokos Jenő igazgató körültekintő
vezetése alatt a kellő kvalifikáció birtoká-
ban buzgólkodnak nemes hivatásuk teljesi-
tésében.

Az új osztály megnyitását kivül még
megemlítem, hogy 1883-ban az intézet kül-
lön épületbe lett áthelyezve, az államkines-
tártól megszerzett úgynevezett kommisszariá-
tusi épületbe, mely az oktatás igényei sze-
rins kellően átalakított s így az eddigi
ideiglenes elhelyezéssel összekötött volt min-
den panaszoknak vége szakadt.

Az említett rendkívüli intézkedések a-
zonban nagyon kedvezőtlen visszahatással
voltak az annak fentartására rendelt nagy-
kikindai gymnasiumi alap 1883. évi álla-
dékára, a mely ezen évben nemcsak nem
gyarapodott, hanem ellenkezőleg a tőkeál-
lományban 14004 frt 12 kr. fogyatkozást
tanusít, mi 732 frt 71 kr. évi kamattjárán-
dósággal ér fel.

Míg ugyanis a bevételek összesen csak
16372 frt 36 krt tettek ki, a kiadások
28693 frt 82 krra rugtak, a mely arányta-
lanság a tett beruházások, különösen az
épület átalakítása és a helyiségek berende-
sége miatt vált szükségessé, s egyhamar
ismétlődni nem fog.

A bevételek részletesen következők voltak:

Cselekvő kamatok	13109 frt 23 kr.
Tandíjak	1997 frt 45 kr.
Haszonbérék	809 frt 18 kr.
Előre nem látott bevételek	456 frt 50 kr.

Osszesen: 16372 frt 36 kr.

A kiadások pedig:

Fizetések	13765 frt — kr.
Nyugdíjak	244 frt 92 kr.
Napdíjak és utiköltségek	95 frt 70 kr.
Épületek fentartására	13079 frt 96 kr.

nem a konstantinápolyi oszmanlik nyelvét beszélők,
hanem valami szláv szűrőn áthajtottakat, a mely-
ben sok a bulgár és szerb szó, még sem szivesen
élnék vele s az idegenre bizalmatlan szemet vetnek,
ha törökül szólal meg. Egy öreg szőnyegkereskedő,
a kitől hosszas alkudozás után e szókort köszöntéssel
váltam meg: „Akybetinyz khajr olszun“ (boldog
kimulásod legyen) a különben elmaradhatatlan viszonzás
helyett csak annyit mondott: „Pek eji, pek eji“
(jól van, jól) aztán komoran fordított hátat. A szerb
papság mindent elkövet, hogy elhitesse a néppel,
hogy a török világ pokol volt, a mostani pedig pa-
radicsom; és a jó nisek szentül meg vannak győződ-
ve az ő dolgaik boldog folyása felől és fizetik a
rengeteg adót, mint jókedvű adakozók, a kik ked-
vesek a hatalmas kormányának. Új szita szegen függ,
de kérdés: hogyan fog majd tetszeni az állapot, ha
az idők betellenek. Most a boldog nisek nép kivilági-
tással és tűzjátékkal ünnepelvé a vasut megnyitását,
a derék Magazinovits osztályfőnök urat, a ki nagyon
tud a nyelvén beszélni, a felől faggatta, hogy vajjon
mikor lehet majd mindenkinek ingyen járnai azon a
szépen fityülő gözlovon. „Csak várjatok, édes fiaim
csak várjatok“, mondá a böles tribun egy esőpet
sem jöven ki sodrából, „egy-két esztendő múlva úgy
lesz az majd, hogy még a gözlő fizet nektek, csak-
hogy menjetek rajta.“ Nagy lett erre a vigasság s a
derék emberek alig várják, hogy elérkezzenek ezek a
szép napok. Ilyen a szerb vasuti politika.

Különben meg kell adni, hogy áldott jó nép

Allami adóban	912 frt 40 kr.
Jutalom díjak	483 frt 30 kr.
Előre nem látott kiadások	112 frt 54 kr.

Osszesen: 28693 frt 82 kr.

(Az alispán jelentéséből)

* **Dániel Ernő úr**, a pancsovai kerület országos képviselője a léten városunk vendége volt, a mi kétségkívül nemcsak a létnek legkiválóbb mozzanata, hanem magában véve is kiváló eseménynek tekintendő. Az őszinte, merterkéletlen lelkesedés, a melylyel egész kerületében fogadták csak újabb jele volt annak a kitünő bizalomnak, a melyet a kerület az ő képviselőjébe helyezett s a mely már a választásnál oly impozans módon és eredményben nyilatkozott. Nagyön egyszerűen fejezzük ki magunkat, ha a mostani fogadtatás mozzanatait után azt mondjuk, hogy Dániel Ernő úr kerületében csekély töredéket kivéve immár általános népszerűségnek örvend.

Szerdán d. e. 5 órakor érkezett városunkba a vojloviczi zárda felől, a hova a Kubiniak nagy lelkesedés közt fáklyákkal kísérték volt. — Városunk értelmisége nagy számmal ment eléje úgy hogy a népszerű képviselő vagy 40 kocsi kíséretében vonult be. A Weisz vendéglőbe szállt, a hol még az nap este nagy bankettet rendeztek tiszteletére. A banquetten vagy 150-en vettek részt (sokan a vidékiek közül is) s ünneplés hangulattal kezdődött. Herghloz A. törv. elnök úr mondta erélyes, hatásos hangon az első köszöntőt a királyra; utána P. Graff V. úr a Dániel-párt volt elnöke az ünnepelt képviselő vendégre emelte poharát, a mire a jeles szónoki képzettségű képviselő úr általános figyelem közt nagy hatással beszélt. Érti — úgy mondá — a feladat nehézségeit, melynek teljesítését e kerület mandatumá eléje szabta. S azért eljött választói közé hogy velök érintkezve — mint Anteus az anyaföld érintésével — munkásságához, küzdelmeihez újabb erőt nyerjen. De újra hangsúlyozza, hogy a nagy kerület mandatumával járó nehézségek közt nem ismeri el azt, a melyet bizonyos oldalról hangoztattak, mintha t. i. Pancsova városának ellentétes érdekei volnának a vidék érdekeivel. Nyíltan kimondja, hogy Pancsova városának érdekeit — minden tekintet nélkül arra, hogy mandatumában milyen és mennyi része van, nyugodt lelkiismerettel fogja képviselni és mindenek felett előmozdítani, mert azt hiszi, hogy a központi érdekei a vidék érdekei is; annak emelkedése által a vidék is emelkedik. —

Voltak még aztán toastok Torontál és Temesmegye főispánjaira, Pancsova választóira, a vidéki választókra stb. — A fo-

ez a maga édeni tudatlanságában. Csöndes, munkás és nincs a vérében egy esőpet sem abból a „rácéből“, a ki voltaképen csak Magyarországon ismeretes. Testalkotása meglehetősen csenevész s a szépséget csak az asszonyok között lehet találni, bár itt is elvétve. A köznépi leányai salvárban járnak, száz-ránczu török bugyogóban, melynek szára a bokára szűken esavaro-
dik és redőnek hullámszája sejteti az idomok minden vonalát; e kéjesen pongyola ruha megérteti a gyaur emberrel, miért burkolja a féltékeny török a maga asszonyait a ferdesé formátlan leplébe. Nis nyugoti elővárosában cigányok tengődnek leirhatatlanul szennyes putrik füstös födelei alatt; de a nők buja fekete hajcsigái közül oly ragyogó fekete szemek csil-
lannak ki, a minőket Sorrento mosolygó ege sem lát. E cigányok száma oly nagy, hogy az utcáknak egész sajátos színezetet adnak a magok tarka rongyaival és festői szennyyével. A szerb polgári osztály asszonyai a Belgrádban is divatos nemzeti ruhát viselik, hajuk fonását turbán módjára fonván a kis piros fez köré, míg nyakukon az arany pénzek sorai fénylenek. Kár, hogy arczuk fehérségét és füde pirját a mérges szeresikával akarják még csábítóbbá tenni, mint különben minden keleti asszony; e mellett a szemöldökeiket és pilláikat is henna-festékekkel mázolják, a fogaikat pedig párisi bombonon kívül a török nők csunya mastix-rágásával segítik vékép elromlani.

Nis utczám szűrődik lovakat bérbeadó hajcsárok is állanak s ha az ember felkap egy zömök szürke török faju paripára, pár percznyi ügetés után kiér a

gadtatásban s a banquetten a volt Hadsiespárt választói közül egyse volt jelen. — A képviselő úr egész péntek délutánig maradt városunkban, a mely idő alatt több látogatást tett, érintkezve városunk körével, hogy teendői irányában minden tekintetben tájékozhasna magát.

Péntek délután a képviselő Debeljácsára folytatta utját magával vivén a kerület teljes bizalmát és gazdag reményeit.

Kívánjuk, hogy működése áldásos legyen városunknak és vidékünknek úgy anyagi mint szellemi érdekei, úgy a nemzetiségek, de mint a nemzet ügyeinek tekintetében is!

H I R E K.

* **Temes megye** közegészségügyi viszonyairól figyelemreméltó értekezés jelent meg dr. Breuer Armin ur, a megye tudós főorvosának szakavatott tollából. Vázlatos, de azért találó és hű átnézetet nyújt beúe Temes megye közegészségügyi állapotáról. A főszöveget azonban arra fektette dr. Breuer ur, hogy Temes megyének még mindig elterjedt malarikus hirhedtségét igazi értékére szállítsa le. E cél el is érte a művel, mert higgadtan, tárgyilagossággal s nyomas érvekkel bizonyította be, minő tulzottak e híresztelések, s habár Temes megye a higienikus viszonyok eltorádójának nem is nevezhető, de semmi estre sem oly kedvezőtlenek egészségügyi viszonyai, mint azt némelyek elhíresztelik. E tévhit egyik következménye az is, hogy külföldi orvosok nem igen küldik betegeiket a sok tekintetben páraflan gyógyhatású buziási fürdőbe. Reméljük, hogy e tévhit meg fog szűnnie füzet megjelenése után. Adja Jsten! — A mű különnyomat a magyar orvosok és természetvizsgálók XXIII vándorgyűlésére kiadott „Emlékmű“-ből.

* **Temes megye 1883. évi állapotáról** terjedelmes alispáni jelentés jelent meg közelebb. A füzet érdekes, hű és részletes képét tárja elénk a mult évi közigazgatás életének. Egyes fejezetei, mint a tanügy, árvaügy de különösen a „gazdasági állapotok“, nemcsak helyi, de országos érdekekkel is birnak, s kétségkívül magukra fogják vonni az illető szakkörök figyelmét. A jelentést tetterős és kitünő tehetségű alispán, ifj. Ormós Zsigmond ur valamennyi megyebizottsági tagnak megküldötte tanulmányozhatás és esetleges észrevételeiknek megtehetése végett.

* **Hazafias czélu táncvizgalom** Kubinban. A nagyobbára szerb ajkúak által lakott Kubin községből azon örvendetes hírt vesszük, hogy a község derék jegyzője, Miskovits György ur Theodorovits Vazul, Joannovits Duschán és Paull János urak közreműködésével f. hó 6-án „A magyar nyelvterjesztő-egylet“ javára táncvizgalmat rendezett, mely a mellett hogy az említett szép czélra 28 frt 10 krt jövedelmezett, a kubini szerb intelligencia hazafias magatartása által is vált

város keleti határán egy dombhoz, melyen a Lubanya, a Koponyatorony szürküllik, hirdette a híres Kumurdsi pasa kegyetlenségét, a ki 1827-ben a szerbek fölött e helyen véres diadalt viva ki, ötezer legyőzött fejét falaztatta e szikladarabokból durván összerótt sötét bástyatoronyba. Busch uti könyve e barbárságot 1870-ben még kételkedve fogadja s hozzá teszi: „állítólag így van“. Nyolcz év mulva az uralomra jutott szerbek meggyőződtek arról, hogy Lubanya szomorú titka nem rege; a koponyákat nagy közös sírba temették el és a hantok fölött most emlékereszt terjeszti fehér karjait. — Nis e kisebb-nagyobb nevezetességeit a vasut megnyitásra jött társaságnak csak egy része látta. A második vonat gépjében Alekszinácznál hiba esett és a szerencsétlen utasok a helyett, hogy nyolczadfélkor érkeznek vala Nisbe, öreg éjszaka volt, mire bevergődtek nagy nehezen. A vonalon a táviró még nincs beállítva és így jelzésről szó sem lehetett. A nisi pályaházban a sínekre fekvő hallgatták: robog-e még a második vonat, mint a hogy a távol ágyúzás hangját puhatólják a földön át; mikor végre jó két óráig semmi életjel sem jött az elmaradtaktól, a mozdony kirobogott egész Alekszinácz alá és bevontatta a sötét éjben váró társaságot. Tizenegyen jóval tul voltunk már, mikor a megmentettek beérkeztek; de míg a programszerű lakoma megkezdődött, éjjel is lett, mert a miniszter uraknak toltette t kellett csinálniok s ugy várt rájuk az egész hajléktalan társaság: az öreg

emlékezetessé. Felülfizetések történtek a következő urak részéről: Theodorovits Aron 5 frt, Deszpinitz Aron 2 frt, Miskovits György 2 frt, Mázor János 2 frt, Emanuel Sándor 1 frt, Theodorovits György 1 frt, Nikolits Aron 1 frt, Dorits Szvetozár 1 frt, Csirkovits Sándor 1 frt, Joannovits Duschán 1 frt, Theodorovits Vazul 1 frt, ifj. Paull János 1 frt, Ferenczy Lajos 1 frt, Ticseries Ferencz 1 frt, Petrovits Péter 1 frt, dr. Klein József 1 frt, Petrovits Nikola 50 kr, Dimitriévits Vazul 50 kr, Stojkovits György 50 kr, Jovanovits János 50 kr, Zsivkovits Szilárd 50 kr, Bohár 50 kr, Nikolits János 50 kr, Schweitzer János 50 kr, és Codreán 50 kr, Bár a kubini szerbeknek ezen dícséreten felül álló szép magatartása például szolgálja a többi községnek is! Ha a szerbek Kubinban tudnak főkegyeletet és kétségtelenül nemsokára kisededő intézetet is alapítani, miért nem lehetne ugyezt a gazdagabb és népesebb német községeinkben is elérni? Csak törődni kell az ügygyel, hisz nem kerülhet nagy fáradságba jözan gondolkozásu német földmiveseinket a jól vezetett kisededő intézetek áldásos voltáról meggyőzni, s ha ennyire mentünk, a többi magától jó. Reméljük, hogy mentül gyakrabban lesz alkamunk hasonló szép híreket regisztrálhatni más községekről is. Azon kabini „hazafiak“-nak pedig, a kik nem restelték ezen alkalmat is személyes rokon és ellenszenvük nyilvánítására kiaknázni, azt a jó tanácsot adjuk, hogy jövöre hazafias ügyek rovására ne pártoskodjanak, hanem inkább tegyék félre kris almáját — míg alkalmuk nyilik a magyar ügy compromittálása nélkül agitálhatni.

* **Hangverseny.** Vaszilievic Olga k. a fiatal zongora művész nő bejárja most Délmagyarországot, szülővidékét (Temesvárt születt) sikerült hangversenyeket adván. F. é. okt. 4-én városunkban is készül hangversenyt adni, mire felhívjuk a műpártoló közönség figyelmét.

* **A Duba féle isteni drámáját** a héten bevégezte itteni szereplését és Zimonyba ment át.

* **A megváltás isteni drámáját** vagy a hogy ők nevezik: a ki engesztelő dési áldozatot adja elő néma képletekben egy magát ó bajornak nevező társulat a Trombita termében a tegnapi, mai és holnapi nap estéjén. A társulatnak több tekintélyes oldalról ajánlólevelei vannak; 30 tagból áll, s jeles díszekkel rendelkezik. Az előadás két szakaszból áll: I. Szakasz. Abraham hála-áldozata. Az elbujdosás Egytomba. Jézus gyermekkor. Jézus megkeresztelése a Jordánban. Krisztus Kaifás előtt, Péter megtagadása az előcsarnokban. A megkoronázás és megostorozás. Krisztus Pilátus előtt. A bevonulás Jeruzalemba. Az utolsó vaesora. Kristus az olajfák hegyén. A fájdalmas út. A keresztre feszítés. Keresztről leemelés. A sírbetetés Zarádéknl: Krisztus dícsőséges feltámadása halottaiból.

Helyárak: Zárszék az 1—4 sorban 1 frt. i 5—10 sorban 80 kr., a következő sorokban 60 kr. oldalszék 50 kr., földszinti állóhely 40 kr., Katona-

metropolitától kezdve az újságírók rajáig, a mely frakkban és fehér nyakkendőben itótt tanyát a ventéglő udvaran álló konyhaasztalokon, halálos fáradt tagjaiknak nem kínálkozván egyéb pihenés.

Hogy a lakomán mily irancia és német áldomások hallatszottak, annak megvitte hírét a táviró; hogy azonban mennyire hiányzott a minden banketten elmaradhatatlan „emelkedett hangulat“, arról nem beszélt. A mindeneket lenyűgöző elesigázottságon kívül hozzájárult e csöndhez a szerbek hallgató természetete is, a mely ugy látszik nem egyedül a föld népének tulajdona. Nem oldotta meg a nyelveket a bordeauxival vetekedő negotini vörös bor, meg az áradásos bőségben felszolgált kitünő champagnei sem. A lakoma pompás volt s a mi nem utolsó érdeme: tösgyökeres magyar. Dobos C. József utazott el Budapestről husz magyar pinczérral, szakácsok, kukták és étkefogók seregével Szerbia déli csucsába, hogy a külön épített konyhán megteremtse azt a tiz fogásos menüt, a mely közös elismerés tárgya volt. Kár, hogy a szerb képviselő urak többnyire a spárta boldogabb végét fogyasztották el, a galantin alól pedig csak a gypszes postamentumot pusztították ki. De azért így is el voltak ragadtatva a magyar-francia főzet által, a mely a maga ötszázkilométeres utazásával igazi gastronomiai vívmány. Alig hörpenté ki a társaság a török fekete-kávét és alig szípanított egyet-kettőt a szerb szűz dohányból (melyet ép e hó 15-án fog megejteni a monopolium) a társaság leg-

deak- és gyermekjegy a földszintre 30 kr., Karzat állóhely 2) kr. Pentzárnyítás 7 óraker. Kezdeteste fél 8 óraker. Vége fél 10 óraker.

* **Rechnitzer István** úr fényképészeti mű terméből újabb kirakatot állított össze meglepően sikerült képekkel. Rechnitzer I. műterme folyton észrevehető haladásokat tesz, bár abszolút tekintetben is a tökéletességnek kiváló fókán áll. Ajánljuk újabb kirakatát és jeles műtermét a közön ség figyelmébe.

* **A Kisasszony napi vásár** városunkban nagy mozgalommal megkezdődött és minden tekintetben úgy künn mint benn igen gazdagnak és látogatottnak mondható.

* **A torontálmegeyi** lötenyésztségi bizottság, melynek élén Thurn-Taxis Egon herczeg áll e hó 21-én Nagybecskereken löversenyt s lódijazással egybekötött lókiáplítást rendez. Mtután ez alkalommal Torontál s a szomszéd megyék intelligenciája összpontosítva lesz. Thurn-Taxis Egon herczeg a löverseny napján estélyt ad. Másnap, e hó 21-én este, az előkelőbb körökben előnyösen ismert fiatal urak: Betka Béla, Kapezy Andor, Vécsey István, Reiter Oszkár stb. az uri kaszinóban fényes pikniket rendeznek, szorosán zártkörűt, melyre már is folynak az előkészületek.

* **A helyi hajók** menetrendje Páncsovára indul reggeli 8, déli 12 és esti 6 óraker Zimonyból 6, déli 10¹/₂ és délután 3¹/₂ óraker

* **A lugosi gör. kath. püspök.** Mihályi Viktor Temes megye területén 6 gör. kath. lelkészethon canoncia visitatiót fog tartatni, melynek programja következőleg állapítottat emg: f. hó 30 án reggeli 9 óraker érkezés Rakoviczára, onnét ebéd után 3 óraker érkezés Hityiasra, este pedig Buziasra, ott éjjeli meghálás. Másnap vasárnap reggeli 8 óraker érkezés Szilásra, onnét a megejtett visitatio után vissza Lugosra. F. hó 25-én reggeli 8 óraker érkezés Hésisziásra, tesére vissza Lugosra. F. hó 26-án reggeli 9 óraker érkezés Budinczra, a megejtett visitatio után vissza Lugosra.

I R O D A L O M.

A Budapesti Szemle szeptemberi füzete Rajeczki István, Moszkvában élő honfitársunk „Oroszország vallásos viszonyai“-ról írt érdekes tanulmányával kezdődik, mely „az orosz népek látszólagos hitégyesége alatt lappangó nagy ellentéteket s mélyen beható szellemi mozgalmakat“ fejtegeti, a mint azok a hivatalos egyház nyomása alatt folyvást jelentkeznek és olyan kinövésekben is nyilvánulnak, a minőkre más, kevésbé vallásos kedélyű népek kebelében alig van példa. Jekelfalussy József „Tanulmányok néptünk viszonyairól“ című s nevezetesen a nemzetiségi viszonyokkal foglalkozó munkájával sorakozik az előbb említetthez. Kimutatja futólag az Európa különféle országaiban, nevezetesen a vegyesebb népességű

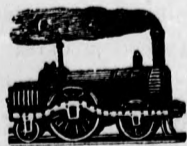
nagyobb része sietett ki a vasúthoz, hogy három óraker reggel visszainduljon Belgrádba, Budapestre és Bécsbe. Elsiettek a bécsi újságírók is, nem törődve Nis keleti érdekességeivel, hogy megírják panaszon haragos csikkeiket: szidván D'Amilhaut vezérigazgatót, a ki az ő javukról olyan keveset gondoskodott az egész uton. Mi a kik maradtunk, ugy fogtuk föl a dolgot, hogy Nisbe nem szivességeket jött tapasztalni az újságíró, hanem értesíteni lapja közönségét e majdan rendkívül fontossá váló keleti vasut első vonalának megnyitásáról. A magyar journalista nem részesül refus-kben, mert nem, kér, nem követel senkitől semmit. Ha a mások is ilyennek tekintik hivatásukat, bizonynyal egyebet is tudtak volna imi ez utról leveleikben, mint az ő egyéni panaszaikat. — A társaság hátramaradt része másnap délelben indult el Nisbe, egyfolytában robogva végig a nis-belgrádi vonal 244 kilométerét a díszes szalokocsikban. Belgrádból Zimonyig nem a Száva új hidján jöttünk, mint menet, hanem gőzhajon, keresztül-lesve a szerb rendőrség Oroszországra emlékeztető utlevél-vizsgálatán. Mikor vasárnap este a budapesti központi pályaház fehér villámfénye előtűnt a zimonyi vasut kanyarulatánál, az ottthoni tűzhely világát üdvözöltük benne mi fáradt keleti utazók, a kik közül e sorok írója sok jó emléket hozott a nándofehérvár egyetlen arisztokrácia: szellemi köréből; főleg hálával tartozik Tyuresity urnak, a szerb hivatalos lap szerkesztőjének és Vilovsky sajtóiroda-főnöknek, a kik szives kalauzai voltak az egész fölfedező utban.

keletiekben uralkodó nemzetiségi viszonyokat, s behatóan tünteti elő a nemzetiségek általános számarányát és terület szerinti eloszlását hazánkban. E szerint Magyarországon a magyar nemzetiség óriási arányban dominál minden más nemzetiséget 46-65 százalékkal, míg az utána következő legnagyobb számarányú nemzetiség, az oláh csak 17-50 (a német 13.62, a tót 13.52) százalékot mutathat föl; de még Horvát-Szlavonország és a volt határvidék hozzászámításával is 41-21 százalékát képviseli a magyarság a Szent István korona országai összes lakosainak, míg az oláh nemzetiség 15-38, a (Horvátországgal megerősödött s e nélkül csak 4-60 százalékot tevő) horvát-szerb 15-04, a német 12-49, a tót 11-91 százalékot tesz ki. Abszolút többséget ezek szerint a magyar birodalomban egyik nemzetiség sem képez, de a magyar oly erős relatív többségben van, hogy a számra utána következő két nemzetiség, a horvát-szerb és oláh, összefoglalva sem közelebbi meg s e relatív többségnek nyomatókat ad még az a körülmény is, hogy a magyar után következő négy nagyobb nemzetiség, az oláh, a horvát-szerb, a német és tót közül valami erős túlsúlyban egyik sincs a másik fölött. Sokkal ziláltabb képet mutat nemzetiségi tekintetben Ausztria, hol a németiség szintén relatív többségben van ugyan, de csak 36-75 százalékkal, míg a számra utána következő esek, morva, tót elem igen erős százalékkal lép föl, ha pedig az összes szláv népeket összefoglaljuk 59-25 százalékkal lép fel, tehát abszolút többséget képez. Hazánkban ellenben az összes szláv eredetű népek csak 29-23 százalékát teszik a népességnek s velük szemben a magyaron kívül a német és oláh elem együtt 27-87 százalékkal áll. Nem kevésbé érdekesek Jekelfalussy munkájában azok a számok, melyek azt bizonyítják, hogy Magyarországon az anyaország nemzetiségei közül csak a magyar az, mely bizonyos időciklus (11 év) alatt számra is szaporodott (272,750 lélekkel vagy 4-45 százalékkal), míg a többi vagy stagnált vagy erősen megfogyott. — A Szemle füzetének további részében Végli Arthur „Egy álmódó naplója” cím alatt H. F. Amielnek halála után nevezetessé lett könyvét. („Fragments d'un journal intime”) ismerteti. Szabó József egyetemi tanár múlt évi rektori beszéde („Mozgalmak az egyetemi rendszer ügyében”) mely egyébiránt már az „Egyetemi Akták”-ban megjelent, foglalja el a füzetnek egy jó részét s utána Mérimée „Lucretia asszony utazása” című régi novellája következik „Csurgó” fordításában. — Szász Károly „Ithon” cz. költeménye s Radó Antalnak tíz Petrarca szonett fordítása képezik a füzet verserészét. Fekete Ignác dolgozata: „A kamatláb története Németországon a jelen században” és Londonban élő hazánkfiának, Duka Tivadarnak Körösi Csoma Sándorrol a londoni Royal Asiatic Society júniusi ülésében tartott felolvasása zárják be a füzet közleményeit melyekhez az „Értesítő” a megszokottnál gazdagabb kritikai részszel csatlakozik. Szilágyi Sándor Wertheimer Ede ismeretes történelmi munkáját „rf.” Daudet Sapphóját, „—s” Przelavszkynak Csopey L. által dolgozott utazási könyvét, Heinrich Gusztáv Wielandnak magyar fordításban megjelent Abderitáit. „N. E.” Max Wirth „Erste un frohe Tage” cz. élményeit. „—s.” K. Nagy Sándor székelyföldi és aldnai utirajzait, „f” pedig Koroda Pál „Alkibiadesz”-ét ismertetik és bírálják.

Felelős szerkesztő: **Wigand János.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanics cég.”

Vasuti menetrend

Érvényes 1884. május 20-tól.

Á L L O M Á S	Gyors-vonat	Személy-vonat	Vegyes-vonat
Zimonyból indul	2.46	11.38	6.40
Batajnica	—	12.06	7.15
Új-Pazua	—	12.20	7.32
Ó-Pazua	—	12.36	7.52
Indjiáról Mitrovicznak	3.31	1.01	8.21
Bečka	—	1.26	8.49
Karlócza	4.14	1.58	9.23
Petervárad	4.26	2.13	9.39
Újvidék	4.43	2.36	10.03
Verbász-Kula	5.27	3.54	11.24
Szabadka	6.40	6.07	2.05
Kiskőrös	7.59	7.51	4.23
Budapestre érkezik	10.10	10.58	8.15

Budapest-ről indul	7.30	5.50	6.40
Kiskőrös	9.38	6.41	10.51
Szabadka	11.01	9.00	1.28
Verbász-Kula	12.05	10.58	3.29
Újvidék	12.55	12.22	4.52
Petervárad	1.06	12.37	5.08
Karlócza	1.18	12.52	5.27
Bečka	—	1.29	6.04
Indjiáról Mitrovicznak	2.00	10.40	—
Indjiáról Zimonynak	2.03	2.14	6.36
Ó-Pazua	—	2.31	6.56
Új-Pazua	—	2.48	7.16
Batajnica	—	3.03	7.33
Zimonyba érkezik	2.45	3.30	8.07

HIRDETÉSEK.

A t. c. magyar olvasó közönséghez!

Tisztelettel értesítjük a t. c. magyar olvasó közönséget, hogy „Gondúzó” címen új szépirodalmi heti lap jelent meg kiadásunkban, melyre vonatkozó megismertetjük következő programunkat:

Távol tartva magunkat minden pártoskodástól, azt a feladatot tűztük magunk elé, hogy lapunkat a legszigorúbb erkölcsi elvek szerint szerkesztjük, úgy hogy azt minden anya bátran adhatja serdülő leánya kezébe; a magyar irodalmat tehetségünk szerint fogjuk ápolni, és nemzetünk kedvelt íróinak legjobb munkáit közöljük különös sulyt fektetve a regényirodalomra adni fogunk beszélyeket, költeményeket, vidámító humoreszket, a közmívelést előmozdító természetrajzi-, földrajzi-, ország- és népműveit vázlatokat, a kertészetet és ház tartást érdeklő tanulságos közleményeket, azonkívül tekintettel leszünk a jelesebb külföldi regényekre is.

Támogatva legkiválóbb íróink által, minden törekvésünket oda irányozzuk, hogy lapunkat folyvást tökéletesítsük és emeljük, hogy oly családi lapot nyújthassunk a hazai olvasó közönségnek, minő, tekintve a legnagyobb gonddal választott, dús tartalmat, a pompás kiállítást és a fölöttébb olcsó árt, hazánkban mostanig még nem jelent meg és — joggal mondhatjuk — **mely a hézagot kitölteni lesz hivatva.**

Első számunkat következő munkatársakkal kezdjük: **P. Szathmáry Károly, Mikszáth Kálmán, Kazár Emil, Margitay Dezső stb.**

A második számban érdekesítő, nagyobb szabású történelmi regényt kezdük meg **P. Szathmáry Károly-tól** e címen:

„SZÉKELY TÁMAD, SZÉKELY BÁNJA.”

A negyedik számban **Mikszáth Kálmán**, fiatal íróink e matadorja szokott kedélyes és megragadó modorával kisebb regényt fog közölni a fővárosi életből.

A hatodik számban nagyobb társadalmi regényt kezdünk meg **Dr. Sziklay János-tól**. Szigorúan és lelkiismeretesen tartva szem előtt programunkat, az a biztos remény kecsegtet minket, hogy a „Gondúzó” kedvelt olvasmányává válik minden művelt családi körben és érdemes lesz arra, hogy valóságos gondúzó legyen és valódi házi kincset képezzen arra nézve, ki számúráiban érdekes olvasmányt akar foglalkozni.

Előfizetési feltételek:

A „Gondúzó” szépirodalmi heti lap, megjelen minden vasárnap 3 ivnyi tartalommal, azonkívül a képes czim-lappal ellátott borítékon két oldalnyi hasznos tudni valókkal és talányokkal, a következő előfizetési árak mellett:

Egy évre 6 frt., félévre 3 frt., negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes számára 15 kr.

A jutalmakat illetve arra törekedtünk, hogy előnyt nyújthassunk t. előfizetőinknek.

Tetemes áldozatok árán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy kizárólag előfizetőink számára olaj-

nyomatu, eredeti magyar festményeket sokszorosítottunk, minék következtében minden fél éves előfizetőnknek egy, az egész éveseknek pedig két képet adhatunk. E képek jól és tartósan készített, mosható arany keretben, 84 cent. magasak és 70 cent. szélesek, egészen készen a fölfüggesztéshez, és egy darab ára csak is 2 frt. — E képek a következők: Szent István király. — Kosuth Lajos. — Deák Ferenc. — Petőfi Sándor. — Vörösmarty Mihály.

Továbbá a következő életképek:

Vasárnapi mulatság falun. — Cigány tanya az erdőben. — Csikós élet. — A puszták fia.

Mutatvány számokkal szívesen szolgálunk díjtalanul és bérmentesen, gyűjtőknek 10 előfizető után egy tisztelet-példányt adunk.

A t. c. hazai olvasó közönség részéről élénk részvételre számítva, reméljük, hogy vállalatunkat a tökély legmagasabb fokáig emelhetjük és tisztelettel kérjük hazai irodalmunk becses pártfogóit hogy minket e hazafias vállalatunk előmozdításában tehetségük szerint pártfogolni kegyeskedjenek.

Tisztelettel

a „Gondúzó” szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapestben, belső dob-utca 14.

9319 szám

tlkvi. 1884.

Arverési hirdetemény.

A pancsovai kir. tszék mint tlkvi hatóság részéről ezennel közölni tétetik, hogy a Dolovai gör. kel. román egyház végrehajtatónak Mihajlov András dolovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 68 frt 25 kr. tőkekövetelés ennek 1874 évi Aprilis hó 3-ik napjától járó 6% kamatai 48 frt 60 kr. perbeli 19 frt 30 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknél kielégítése végett **1884 évi október hó 10 napjának délelőtti 9 órakor Dolova község házában az ezen törvényszék területén fekvő Dolova község 1625 számú tjkvben foglalt következő ingatlanok u. m. 273 hr. sz. alatt 3 hold 300□-ól II oszt. szántó 279 frt 180□-ól területű gyümölcsösökert 18 frt és ez 55 hrsz. alatt 826□-ól szőlő 434 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön külön elfog árvereztetni és akkoron magasabb ígérlet hiányában a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.**

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% -át készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírokban bánatpénzül letenni.

Kelt Pancsován a kir. tszék tlkvi hatóságnak 1884 évi augusztus hó 6-án tartott üléséből.

Dr. Kálay

Hergloz,

jegyző.

1—1

elnök.

HIRDETMÉNY.

A csotán bogarakat (Schwabens) és az ezerlábu férgeket (Russen) teljesen s nyomtalanul kipusztítani csak ís

Zacherl-féle.

Csotánporral (Schwabenspulver) LEHETSÉGES.

Valódi s hamisítatlan minőségben, csak is az eredeti üvegcsékben, melyen név és védjegy van kapható, mind ama kereskedésekben melynek kirakataiban az erre vonatkozó hirdetemény ki van függesztve. *—5